DANDERYDS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Datum: 2026-05-29
Diarienummer: TN 2025/0626

Till: Tekniska nämnden

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

Uppdrag att utreda förutsättningar för ny vägbelysning längs Näsbyvägen samt att utreda förutsättningarna för en gång- och cykelbana längs sträckan

Ärendet

Tekniska nämnden beslutade den 4 december 2025 (§ 143) att utreda förutsättningar för ny vägbelysning längs Näsbyvägen samt att utreda förutsättningarna för en gång- och cykelbana längs sträckan, inklusive tids- och kostnadsuppskattning för en framtida åtgärd.

Under kvartal ett 2026 har en förstudie genomförts för att utreda möjligheterna för utveckling längs Näsbyvägen. Förstudien visar på att en anläggning av gång- och cykelväg med tillhörande belysning är möjlig längs sträckan. En utveckling längs sträckan innefattar bitvis expansion längs parkmark, vilket är förenligt med lagstiftning, riktlinjer och befintliga detaljplaner.

Förstudien är indelad i etapper och vardera etappen redogör för nuläget och för förslag till framtida utveckling samt ett grovt kostnadsförslag för ett genomförande.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden hänskjuter beslut för genomförande av ny gång- och cykelväg längs Näsbyvägen till kommande budgetprocess.

Bakgrund

Tekniska nämnden beslutade den 4 december 2025 (§ 143) att uppdra åt samhällsutvecklingsförvaltningen att utreda förutsättningar för ny vägbelysning längs Näsbyvägen samt att utreda förutsättningarna för en gång- och cykelbana längs sträckan, inklusive tids- och kostnadsuppskattning.

En utveckling längs sträckan innefattar bitvis expansion längs parkmark, vilket är förenligt med lagstiftning, riktlinjer och befintliga detaljplaner. Näsbyvägen omfattas främst av detaljplan S178 medan delar av Bråvallavägen ingår i detaljplan S420 och S190. Längs större delen av sträckan är marken planlagd som allmän plats med ungefär tio meter gatumark och intilliggande parkmark som möjliggör för en gång- och cykelväg. Idag saknas gång- och cykelväg och cyklister färdas i stället i blandtrafik, vilket kan medföra trafiksäkerhetsbrister - så som skymd sikt och otrygga omkörningar. Kommunen rekommenderar därför inte att barn cyklar längs sträckan i blandtrafiken.

På en del av sträckan finns redan en gång- och cykelväg av godtagbar standard mellan vissa korsningar, men det saknas en säker passage vid en av dem. Övriga delar har endast gångbana som behöver breddas för att rymma plats för både gående och cyklister.

Eftersom endast barn upp till 8 år enligt Trafikförordningen får cykla på gångbana bedöms behovet av en separat gång- och cykelväg som nödvändigt. Annars riskerar cyklister fortsatt färdas i blandtrafik och äldre barn fortsätta cykla på gångbanan.

Det saknas belysning mellan korsningen Näsbyvägen-Bråvallavägen fram till kommungränsen mot Täby. Mellan korsningen Näsbyvägen-Bråvallavägen och korsningen Bråvallavägen-Ymervägen finns det idag ett antal belysningsstolpar.

Utredningsområde – kommungräns till korsningen Näsbyvägen-Bråvallavägen:

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Mot bakgrund av uppdraget att utreda förutsättningarna för att anlägga ny vägbelysning samt att utreda förutsättningarna för en gång- och cykelbana längs sträckan vid Näsbyvägen så har förvaltningen genomfört en förstudie som påvisar möjligheterna för ett anläggande av ovan. Förstudien är indelad i etapper och vardera etapp redogör för ett nuläge och för förslag till framtida utveckling för belysning, gång- och cykelväg samt en grov kostnadsbild vid ett genomförande. Förstudien är avgränsad till sträckan från korsningen Näsbyvägen-Bråvallavägen fram till kommungräns till Täby kommun. Därtill har förvaltningen inkluderat sträckan mellan Altorp station fram till korsningen Näsbyvägen-Bråvallavägen. Nedan redogörs etappindelningen av sträckan. Delsträcka 1 till 3 beskrivs tillsammans i nulägesbeskrivningen och delsträcka 4 beskrivs fristående.

1. Från kommungränsen Täby kommun till Svalnäs allé,
2. från Svalnäs allé till Svalnäs Kyrkväg,
3. från Svalnäs Kyrkväg till Bråvallavägen,
4. från Bråvallavägen till korsningen Ymervägen.

Delsträcka 1–3

Hela sträckan är planlagd som allmän platsmark, där cirka 10 meter (bredd) är gatumark. Intill gatumarken är det planlagt som parkmark vilket möjliggör utbyggnad av en gång- och cykelväg. Det finns idag ingen gång- och cykelväg utmed sträckan. Däremot finns det vägar intill Näsbyvägen som nyttjas av golfbanan (golfare/golfbilar, driftfordon etc.). Idag cyklar folk i blandtrafiken vilket är tillåtet upp till 50 km/tim, men det är en trafiksäkerhetsbrist där exempelvis skymdsikt uppstår eller omkörningar skapar otrygga situationer. Kommunen rekommenderar inte att barn ska cykla på den här sträckan utifrån förutsättningar på platsen. Det saknas belysning mellan korsningen Näsbyvägen-Bråvallavägen fram till kommungränsen mot Täby.

Delsträcka 4

Hela sträckan är planlagd som allmänplats gata, samt intill är det parkmark och en liten del med kvartersmark för allmänt ändamål. Bedömning är att det är möjligt att bredda gatan och bygga en längsgående gång- och cykelväg utmed sträckan. Därtill finns det befintliga (solitära) träd utmed sträckan som kan vara värdefulla och behöver beaktas. En gång- och cykelväg av godtagbar standard finns mellan korsningar Ymervägen/Bråvallavägen och Forsetevägen/Bråvallavägen. Det saknas en passage/överfart/övergångställe vid den sistnämnda korsningen. Resterande sträckan har en gångbana men är i behov av att breddas för att skapa plats för både gång och cykel. Det är endast barn upp till 8 år som får cykla gångbana enligt trafikförordningen, därav av behovet att bygga en godtagbar gång- och cykelvägen. Bedömningen är att cyklister kommer fortsatt cykla i blandtrafiken om inte förutsättningar förbättras, samt att barn över 8 år fortsätter att cykla på gångbanan. Mellan korsningen Näsbyvägen-Bråvallavägen och korsningen Bråvallavägen-Ymervägen finns det idag ett antal belysningsstolpar.

Tidsplan:
För att möjliggöra genomförandet av utbyggnaden av en gång- och cykelväg med tillhörande belysning krävs initialt en fördjupad utredning samt projektering av sträckningen.

Åtgärden bör också hanteras inom pågående detaljplanearbete för området. Förslagsvis genomförs den fördjupade utredningen i samband med detaljplanearbetet under 2027, varefter anläggningsarbetet kan genomföras under efterföljande år.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det, utifrån framtagen förstudie med föreslagna åtgärder, är möjligt att anlägga ny vägbelysning samt en ny gång- och cykelbana längs sträckan Näsbyvägen. Förvaltningen ska inom ramen för pågående detaljplanearbete tillse att förutsättningar skapas för en ny gång- och cykelväg, varför det aktuella uppdraget bör samordnas med och invänta detta planarbete.

Åtgärderna bedöms kunna stärka trafiksäkerheten för såväl vuxna som barn och unga som färdas längs sträckan. En separerad gång- och cykelväg i kombination med förbättrad belysning möjliggör tryggare gång- och cykelresor mellan kommundelar samt angränsande kommuner. Detta kan på sikt bidra till ökad cykling och ha en positiv inverkan på folkhälsan.

De föreslagna åtgärderna beskrivs nedan i delsträckor 1-4.

Delsträcka 1

Delsträckan börjar vid kommungränsen till Täby. På västra sida, i Täby, finns idag en busshållplats som inte trafikeras. Den föreslås tas bort, eller flyttas, för att skapa en bra anslutning mot Täbys gång- och cykelvägnät. Vidare dialog med Täby kommun föreslås.

Från kommungränsen och fram till korsningen Näsbyvägen/Svalnäs allé föreslås GC-vägen placeras i direkt anslutning till vägen, på västra sidan. Utrymmet består mesta dels utav äng och ett fåtal träd och buskar. I sista delen av delsträckan finns det idag en grusväg som nyttjas av golfbanan. Det kan finns nytta i att samla vägarna i en gemensam väg som kan nyttjas av samtliga. Dike behöver troligtvis placeras på utsidan av gång- och cykelvägen mot golfbanan. Det är möjligt att anlägga belysning utmed sträckan och det generella belysningsbehovet för en gång- och cykelväg är en belysningsstolpe per var 30–35 meter.

Delsträcka 2

För delsträckan mellan korsningarna Näsbyvägen/Svalnäs allé och Näsbyvägen/Svalnäs kyrkvägen är förutsättningar mer utmanade. Det är höjdskillnader som behöver utredas vidare. Ett alternativ är att gång- och cykelvägen placeras friliggande och sträcker sig genom det intilliggande skogspartiet, alternativ två är en separerad gång- och cykelvägen utmed befintlig bilväg. Om gång- och cykelvägen är friliggande behövs ytterligare belysningsstolpar kompletteras för bilvägen. Det är möjligt att anlägga

belysning utmed sträckan och det generella belysningsbehovet för en gång- och cykelväg är en belysningsstolpe per var 30–35 meter.

Delsträcka 3

Delsträckan mellan korsningarna Näsbyvägen/Svalnäs kyrkvägen och Näsbyvägen/Bårvallavägen föreslås gång- och cykelvägen placeras i direkt anslutning till Näsbyvägen. Det finns även här en grusväg nära vägen som nyttjas av golfbanan, dock endast en kortare sträcka. Det skulle kanske vara en nytta att slå ihop dessa till en gemensam gång- och cykelväg. Intill vägen är det framför allt ängsmark. Det är möjligt att anlägga belysning utmed sträckan och det generella belysningsbehovet för en gång- och cykelväg är en belysningsstolpe per var 30–35 meter.

Delsträcka 4

Delsträckan sträcker sig mellan korsningarna Näsbyvägen/Bråvallavägen och Bråvallavägen/Ymervägen. Förslaget är att bredda befintlig gångväg till en bredare gång- och cykelväg. Befintliga belysningsstolpar behöver flyttas för att möjliggöra breddningen. Det finns även lite berg och en del träd i nära anslutning som behöver hanteras. Det är möjligt att anlägga belysning utmed sträckan och det generella belysningsbehovet för en gång- och cykelväg är en belysningsstolpe per var 30–35 meter.

Vid ett framtida genomförande av åtgärderna ovan bedöms en fördjupad utredning med projektering vara nödvändig att genomföras för att säkerställa att befintliga natur-, vatten- och trafikförutsättningar tas i beaktan på ett fördjupat plan.

Ett genomförande av åtgärderna bedöms ha potentialen att långsiktigt förbättra framkomligheten för gående och cyklister längs sträckningen samt stärka säkerheten för de cyklister som i dag cyklar i blandtrafik.

Konsekvenser för barn och unga

I ärendet föreslås åtgärder som syftar till att öka tydlighet och trygghet i trafikmiljön för barn och unga. Genom att anlägga en separat gång- och cykelväg med belysning tillskapas både en tryggare trafikmiljö, men det kan också bidra till att fler barn och unga väljer att cykla i vardagen, vilket påverkar folkhälsan positivt på sikt.

Genom att vidta åtgärder som stärker säkerheten längs stråket beaktas barnets bästa i enlighet med barnkonventionens artikel 3, samt barnets rätt till skydd mot skador enligt

artikel 19. Åtgärderna bedöms därmed bidra till att minska risken för att barn utsätts för farliga trafiksituationer.

Ekonomiska konsekvenser

Ett framtida genomförande kan komma att kräva en fördjupad utredning innan beslut om genomförande fattas, då dessa kan innebära större ingrepp i den befintliga infrastrukturen samt högre investeringskostnader.

Ett genomförande av enbart gång- och cykelväg uppskattas till en totalkostnad på 5,9 miljoner kronor och vid ett anläggande av både gång- och cykelväg med tillhörande belysning uppskattas till totalt 9,1 miljoner kronor. 25% risk för osäkerheter och kostnadsökningar. Statlig medfinansiering är möjligt.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park- och gatuchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Uppdrag att utreda förutsättningar för ny vägbelysning längs Näsbyvägen samt att utreda förutsättningarna för en gång- och cykelbana längs sträckan
2. Tekniska nämndens beslut, 2025-12-04 § 143